

ผลของโปรแกรมส่งเสริมทันตสุขภาพต่อพุติกรรมผู้ปกครองในการดูแลทันตสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียน
**EFFECTS OF DENTAL HEALTH PROMOTION PROGRAM ON GUARDIAN'S DENTAL CARE
 OF PRESCHOOL CHILDREN**

กิตติมา ปราบรมก. 4836039 PHPH / M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอก: พยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พิมสุกาว์ จันทนา โสดอธี, Ph.D. (Nursing),
 อาภาพร เพ็งวัฒนา, Ph.D. (Nursing), ฤทธิ์ ทองวิเชียร, สด. (พยาบาลสาธารณสุข)

บทคัดย่อ

ปัญหาทันตสุขภาพเป็นปัญหาสาธารณสุขหนึ่งที่สำคัญในเด็กก่อนวัยเรียน สร้างความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและบั้นทอนสุขภาพของเด็ก การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนคือการส่งเสริมพุติกรรมการดูแลทันตสุขภาพที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครอง รวมทั้งบูรณาการผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมทันตสุขภาพด้วย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่ประยุกต์ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ (Rosenstock, 1974: 330) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมทันตสุขภาพต่อพุติกรรมผู้ปกครองในการส่งเสริมทันตสุขภาพแก่เด็กก่อนวัยเรียน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มทดลองคือผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชน หัวร่องกร ตึกแดง จำนวน 50 คนและกลุ่มควบคุมคือผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนบ้านพักรอไฟ จำนวน 50 คน ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกปริมาณกราบจูลิ่นทรีช วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่มด้วยสถิติ Paired Sample t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองด้วยสถิติ Student's t-test

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน การรับรู้ผลดีและอุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน การรับรู้สิ่งชักนำสู่การปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน การรับรู้ความสามารถดูแลทันตสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองดีขึ้น ก่อนการทดลองและดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$)

จากการวิจัยแสดงว่าโปรแกรมส่งเสริมทันตสุขภาพที่ประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพส่งผลให้ผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน มีการปฏิบัติด้านการส่งเสริมทันตสุขภาพในทางที่ถูกต้องซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพุติกรรมทันตสุขภาพที่ดีต่อไป

คำสำคัญ: โปรแกรมส่งเสริมทันตสุขภาพ / เด็กก่อนวัยเรียน / ฟันผุ / พุติกรรมผู้ปกครอง

EFFECTS OF DENTAL HEALTH PROMOTION PROGRAM ON
GUARDIAN'S DENTAL CARE OF PRESCHOOL CHILDREN

KITTIMA PRAROM 4836039 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIMSUPA CHANDANASOTTHZ, Ph.D.,

APAPORN PHAOWATTANA, Ph.D., SULEE THONGWICHEN, Dr.PH.

ABSTRACT

Dental health problem are one of the major health problems of preschool children. They cause economic loss and destruction of children's health. A sustainable solution is dental health behavior promotion for guardians or parents. This would include synthesis of the relevant information on children's health care.

This research is quasi – experimental research and it was applied with the Health Belief Model. (Rosenstock, 1974: 330) The purpose of this research was to study the effects of a dental promotion program on parent's behavior regarding the dental health of their preschool children. The preschool children were from the early children care center in Bangsue District, Bangkok. The experimental group consisted 50 parents of the preschool children at the Hua Rod Jak Tuck Dang Community Early Childhood Care Center. The control group consisted of 50 parents of preschool children at the Baan Rod Fai Community Early Childhood Care Center. This study was conducted for 8 weeks; it included data collection through self-administered questionnaires. The statistical analysis was done by using percentage, mean, standard deviation, median, Pair Samples t – test and Student's t – test.

The results of this study revealed that, after the experiment, the experimental group's perception of the risk of preschool children's dental caries, the perception of the damage done by preschool children dental's caries, the perception on advantage and obstacle concerning the prevention practice of preschool children, the perception of self-efficacy and action to prevent the dental caries of preschool children and the dental care behavior of parent increase significantly ($p < 0.001$)

These results suggested that the dental health promotion program should be applied enabled the parent of preschool children to practice dental health promotion so that the children improved their dental health behavior.

KEY WORDS : dental health promotion in a community / preschool children / dental caries / behavior of parent